

Afgørelser – Reg. nr.: 02339.01

Fredningen vedrører: Horskær

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   10-05-1985

Fredningsnævnet   22-02-1984

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

Overfredningsnævnets afgørelse

af 10. maj 1985

om fredning af et areal ved "Horskær" på Gylling
Næs i Odder kommune, Århus amt (sag nr. 2604/84).

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds har den 22. februar 1984 afsagt kendelse om fredning af et ca. 18 ha stort areal ved "Horskær" på østsiden af Gylling Næs i Odder kommune. Arealet er en knap 2 km lang kystbræmme af delvis afgræssede strandenge, der tilhører 3 private ejendomme. Fredningen tilsigter navnlig at bevare og pleje arealets righoldige plante- og fugleliv. Fredningssagen er rejst af Danmarks Naturfredningsforening i 1981.

Fredningsområdet ligger inden for et af de områder, som Danmark i 1978 har udpeget som beskyttelsesområde i henhold til konventionen af 2. februar 1971 om vådområder af international betydning, navnlig som levesteder for vandfugle (Ramsar-konventionen). Fredningsområdet ligger tillige inden for et område, som miljøministeriet v/fredningsstyrelsen i maj 1983 har udpeget som fuglebeskyttelsesområde i henhold til De europæiske Fællesskabers Råds direktiv af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle.

Hele fredningsområdet ligger i landzone og er omfattet af bestemmelserne i naturfredningslovens § 43 b om strandenge m.v. Efter disse bestemmelser, der trådte i kraft den 1. januar 1984, må arealerne kun opdyrkes, tilplantes eller ændres på anden måde, når amtsrådet har givet tilladelse dertil.

Også bestemmelserne i naturfredningslovens § 46 sætter snævre grænser for, hvilke foranstaltninger der kan foretages på de fredede arealer.

Fredningsnævnets kendelse er for så vidt angår fredningens indhold påklaget til overfredningsnævnet af ejerne af de 3 berørte ejendomme. Ejerne har især ønsket mulighed for at benytte arealerne til græsning i samme omfang som tidligere, d.v.s. næsten ud til grænsen mellem land og vand. Som led i denne brug af arealerne har ejerne ønsket uanset fredningen at kunne opføre læskur til kreaturer.

I sagens behandling har deltaget 9 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Danmark er ved sin tiltræden af Ramsar-konventionen og som følge af EF's fuglebeskyttelsesdirektiv forpligtet til at søge området fastholdt som yngle- og rasteplass for fugle. Som følge heraf og under hensyn til, at området er af betydelig botanisk interesse, tiltrædes det, at der ved en fredning pålægges området fredningsbestemmelser til supplerende af den almindeligt gældende lovgivning.

Fredningsområdets afgrænsning tiltrædes med den tilføjelse, at fredningen også omfatter landarealer, der måtte opstå som følge af tilvækst.

Om fredningens indhold bemærkes:

Som ovenfor nævnt er fredningsområdet omfattet af forbudet i naturfredningslovens § 43 b mod uden tilladelse fra amtsrådet at foretage foranstaltninger, der vil ændre arealernes tilstand af strandenge. Arealernes anvendelse er herudover undergivet bl.a. de begrænsninger, der følger af bestemmelserne i naturfredningslovens § 46. Der er derfor ikke behov for ved en fredning efter naturfredningslovens kapitel III at fastsætte specificerede forbud, der følger allerede af gældende almindelige begrænsninger i ejernes ret til at udnytte arealerne. Fredningen skal således bl.a. ikke være til hinder for, at arealerne afgræsses som hidtil. Tværtimod bør områdets nuværende karakter af delvis afgræssede strandenge søges opretholdt, og det bør være muligt for det offentlige at foretage foranstaltninger til sikring heraf. Endvidere findes de eksisterende løvtræsbevoksninger i kanten af fredningsområdet at udgøre et så karakteristisk element i landskabet, at de bør sikres ved en særlig bestemmelse herom.

Det tiltrædes, at der er tillagt offentligheden ret til gående færdsel ad markvejen fra gården Horskær til det fredede areal, og at der alene gives offentlig adgang til området i en del af året. Af hensyn til dyrelivet begrænses adgangsperioden til tiden fra 1/8 - 1/3. Fredningsnævnet bør dog kunne tillade, at der foretages naturvidenskabelige undersøgelser også uden for denne periode.

Overfredningsnævnet har ikke ment, at fredningen bør være til hinder for, at der med fredningsnævnets godkendelse kan opsættes læskure til kreaturer, eller at der efter amtskommunens nærmere anvisning opsættes skilte med ordensregler, herunder om parkeringsmuligheder ved den offentlige vej ud for gården Horskær. Fredningen skal endvidere ikke være til hinder for, at der fra arealer landværts fredningsområdet kan afledes vand gennem det fredede område i samme omfang som hidtil.

Fredningsbestemmelserne for det område, som er afgrænset på kortet, der hører til overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som omfatter ca. 18 ha matrikuleret areal samt tilvækstarealer, der allerede er opstået eller senere vil opstå, fastsættes herefter således, idet fredningsnævnets kendelse af 22. februar 1984 samtidig ophæves:

§ 1.   Fredningens formål.

Fredningen har til formål, at områdets nuværende tilstand af delvis afgræssede strandenge kan opretholdes, og at der skabes de bedst mulige livsbetingelser for dyr og planter i området.

§ 2.   Naturpleje.

Hvis den til opfyldelse af fredningens formål nødvendige pleje af arealerne, herunder ved afgræsning og fjernelse af selvsåning, ikke udføres af vedkommende ejer, har Århus amtskommune ret til at foretage den fornødne naturpleje uden udgift for ejeren. Det er dog en betingelse, at plejeforanstaltningen enten er tiltrådt af ejeren eller er godkendt af fredningsnævnet.

§ 3.   Bevaring af løvtræsbevoksninger.

De eksisterende løvtræsbevoksninger, der er vist på fredningskortet, skal bevares med løvtrær.

§ 4.   Adgang til området.

Offentligheden har ret til gående færdsel på det fredede område, dog kun i perioden fra 1/8 - 1/3 og kun på arealer, der ikke er indhegnet til græsning. Uden for nævnte periode kan fredningsnævnet give tilladelse til, at der i området foretages naturvidenskabelige undersøgelser.

Offentlighedens adgang til området sker ad den på fredningskortet viste markvej, hvor gående færdsel er tilladt.

§ 5.   Andre bestemmelser.

- a. Uanset fredningen kan der opføres nødvendige læskure for kreaturer, men placeringen af skurene kræver fredningsnævnets forudgående godkendelse.
- b. Uanset fredningen skal det være tilladt at foretage skiltning angående ordensregler, herunder om parkering, men skiltenes udformning og placering foretages efter anvisninger fra amtskommunen.

På overfredningsnævnets vegne

J. Fisker
fung.formand

F O R T E G N E L S E

over arealer, der helt eller delvis er omfattet af
overfredningsnævnets afgørelse af 10. maj 1985 om
fredning af et areal ved "Horskær" på Gylling Næs
i Odder kommune, Århus amt (sag nr. 2604/84).

Gylling By, Gylling:

Matr.nr. 6 b, 7 b, 37, og 40 a samt umatrikulerede tilvækstarealer.

Overfredningsnævnets afgørelse

af 10. maj 1985

om erstatning i anledning af fredningen af et areal ved "Horskær" på Gylling Næs i Odder kommune, Århus amt (sag nr. 2604/84).

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds har den 22. februar 1984 afsagt kendelse om erstatning i anledning af den samtidig besluttede fredning af et areal på ca. 18 ha ved "Horskær" på Gylling Næs. Der er herved tilkendt ejerne af de 3 berørte ejendomme en erstatning på ialt 13.000 kr. Erstatningerne er for tilstandsfredning af arealerne fastsat på grundlag af en takst på 500 kr. pr. ha. For offentlighedens adgang til gående færdsel ad en eksisterende markvej er erstatning fastsat på grundlag af en takst på 10 kr. pr. lb. m.

Fredningsnævnets kendelse om fredningens gennemførelse er på enkelte punkter blevet påklaget til overfredningsnævnet af de 3 berørte ejere.

I sagens behandling har deltaget 9 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato ændret fredningsnævnets afgørelse om fredningen, således at denne - udover de tiltrådte bestemmelser om offentlig adgang - kun berører ejernes råden over arealerne ved bestemmelser om naturpleje og om bevaring af nogle små løvtræsbevoksninger i kanten af det fredede område. Bortset fra den besluttede adgang

ad den eksisterende vej vil de således fastsætte fredningsbestemmelser herefter alene påføre ejerne meget begrænsede ulemper, som kun kan begrunde en forholdsvis ubetydelig erstatning. Overfredningsnævnet har dog efter omstændighederne besluttet at tiltræde, at erstatningen vedrørende tilstands-fredning fastsættes ud fra den af fredningsnævnet anvendte takst på 500 kr. pr. ha og med den i fredningsnævnets erstatningskendelse angivne fordeling af det umatrikulerede tilvækstareal, hvorom der er enighed blandt ejerne. Overfredningsnævnet finder endvidere, at der med en takst af 10 kr. pr. lb. m er ydet fuld erstatning for adgang til gående færdsel ad den eksisterende markvej.

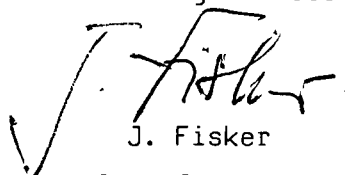
Herefter stadfæstes fredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålene.

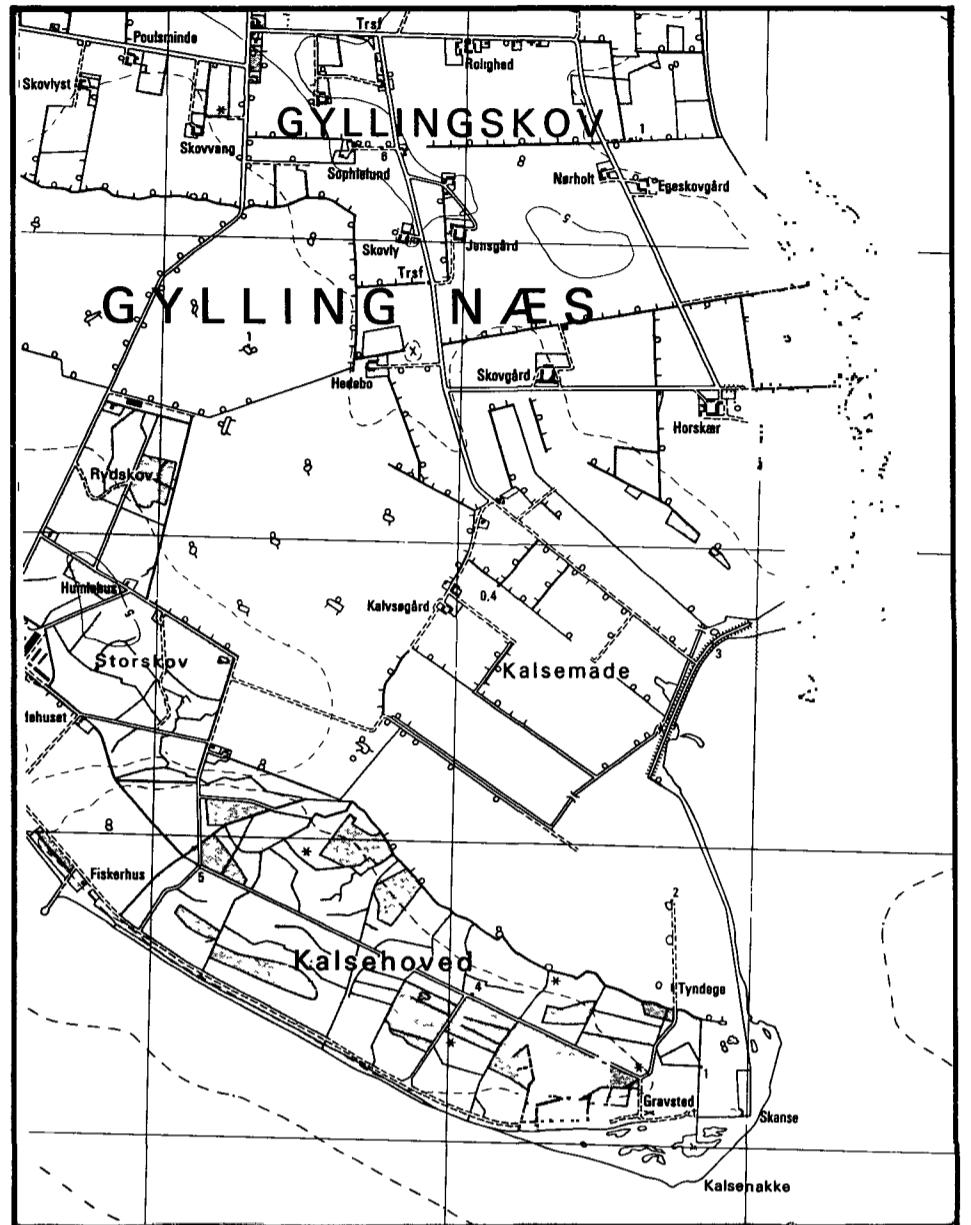
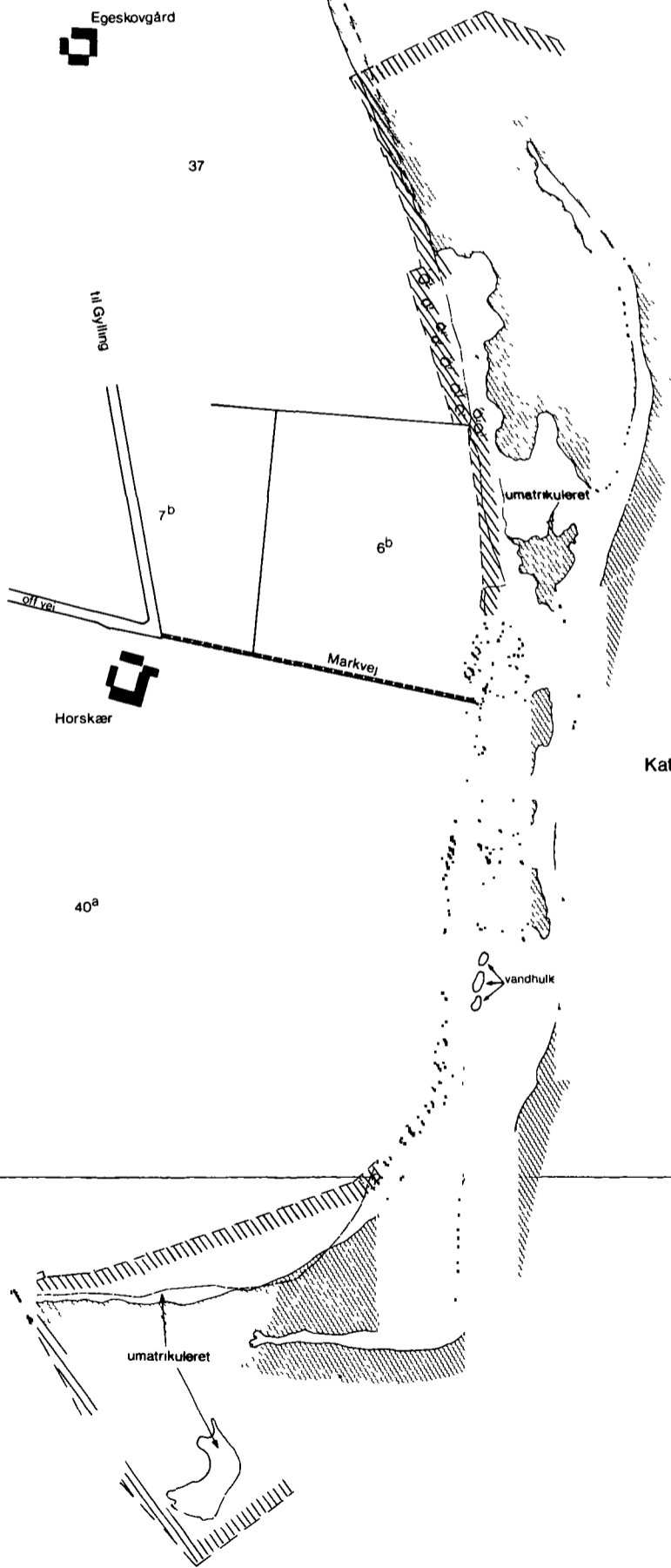
Erstatningsbeløbene forrentes fra den 22. februar 1984 med en rente, der er 1 % højere end den af Danmarks Nationalbank til enhver tid fastsatte diskonto.

Den samlede fredningserstatning på 13.000 kr. med renter udredes med 75 % af staten og 25 % af Århus amtskommune.

Overfredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet kan ifølge naturfredningslovens § 30, stk. 1, påklages til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning (Adr.: Amaliegade 13, 1256 København K.) af den, hvis erstatningskrav er påkendt, af miljøministeren og vedkommende amtsråd. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

På overfredningsnævnets vegne

J. Fisker
fung.formand

UDARBEJDET AF FREDNINGSSTYRELSEN
 TIL BRUG VED FREDNINGSAGER
 SÆRTRYK MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A83)
 GI 1314 III SØ 1:25000

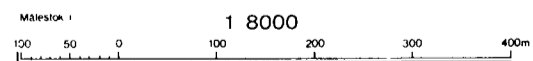
Horskær på Gylling Næs

Del af
 Gylling By, Gylling
 Odder Kommune
 Århus Amtskommune

Signaturforklaring

- Fredningsgrænse
- Løvtræsbevoksning, jfr. fredn. best. §3.
- Markvej jfr. fredn. best. §4.

Grundkort udarbejdet af DNF i 1980

FREDNINGSKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS
 fredningsafgørelse af
 1985 i sag nr. 2604/84

FREDNINGSNÆVNET >

1. Oddeafredningsnævnet

2. 8. FEB. 1985

År 1984, den 22. februar, afsagde fredningsnævnet for Århus
amts sydlige fredningskreds

i fs. 20/1981

angående fredning af "Horskær" på
Gylling Næs, del af Gylling by,
Gylling, Odder kommune,

følgende

k e n d e l s e :

OPHÆVET VED
DEN AFG AF
10/5 1985

Ved skrivelse af 13. februar 1981 har Danmarks Naturfredningsforening i medfør af lov om naturfredning § 1 og § 10 nedlagt påstand om fredning af et strandområde kaldet Horskær på Gylling Næs, beliggende i Odder kommune, Århus amt.

I. Om baggrunden for rejsning af sagen anføres, at det pågældende område fremtræder dels som en lav kystskrænt, bevokset bl.a. med eg, bøg og tjørn, dels som et kompleks af strandsøer og strandvolde, som er et resultat af den materialetransport, der foregår langs Kysten, at arealet i botanisk henseende udmærker sig ved at rumme hovedparten af de planter, som indgår i et strandengsamfund, og at området har overordentlig stor værdi som fouragerings- og rasteplass for ande-og vadefugle i rastetiden.

Bortset fra markvejen, ad hvilken der ønskes tillagt færdselsret, er arealet i det væsentlige strandenge og strandsumpe efter naturfredningslovens § 43 b, og området er omfattet af strandbeskyttelseslinie og ligger i landzone. Området udgør en del af Ramsar-området Horsens-Endelave.

Om formålet med fredningssagens rejsning hedder det, at man gennem denne vil søge at opretholde kystskræntens og strandængens karakteristiske geologiske formationer og disse to landskabselementers flora og fauna, om nødvendigt ved at foretage en landskabspleje, samt at give offentligheden adgang til området i perioden fra 16. juli til 14. april.

I sagsrejsersens fredningsforslag henstilles det, at der pålægges arealerne bebyggelsesbegrænsninger, forbud mod terrænændringer, vejanlæg, spildevandstilledning, oprettelse af motorbaner m.m., afvanding, opdyrkning, beplantning m.m. På en del af arealet foreslås pålagt løvtræsbinding, forbud mod gødskning og sprøjtning med pesticider. Endvidere ønskes adgang for fredningsmyndighederne til at foretage en landskabspleje for at skabe de optimale betingelser for flora og fauna.

Århus amtskommune, Odder kommune og Naturfredningsrådet har anbefalet fredningen.

Hovedparten af det omhandlede areal er umatrikuleret.

De respektive lodsejere har for så vidt angår fredningserstatningen ved overenskomst fordelt de umatrikulerede arealer mellem sig.

II. Fredningsnævnets behandling af sagen.

Bekendtgørelse om sagens rejsning for fredningsnævnet har været indrykket i Jyllands-Posten for den 9. april 1981, men på grund af bladkonflikt først den 1. juli 1981 i Statstidende. Ved skrivelser afsendt den 9. april 1981 har samtlige lodsejere fået tilsendt en skriftlig fredningspåstand og er samtidig blevet gjort bekendt med bestemmelserne i naturfredningslovens § 16, stk. 1, og § 66 samt indbudt til møde i henhold til naturfredningslovens § 17, hvilket møde afholdtes den 13. maj 1981. Til dette møde er sagsrejseren og offentlige institutioner blevet indkaldt. Ved ovennævnte bekendtgørelse i Jyllands-Posten er øvrige interesserede blevet indbudt. Herudover har der været afholdt møder og besigtigelser med lodsejerne efter særlig aftale.

Lodsejerne har protesteret mod den påståede fredning og har herunder bl.a. anført, at en fredning er overflødig som følge af den almindelige lovgivning. Lodsejerne har i øvrigt anført, at en adgangs begrænsning fra 15. april til 15. juli er for kortvarig af hensyn til fuglenes rugetid.

III. Fredningsnævnets beslutninger.

Der er i fredningsnævnet enighed om, at det omhandlede areal rummer sådanne videnskabelige værdier, at det bør fredes, således at man herigennem kan sikre de vigtigste naturvidenskabelige interesser og bevare arealernes landskabelige særpræg.

Idet der med hensyn til den lokale afgrænsning henvises til medfølgende fredningskort, fastlægger fredningsnævnet følgende fredningsbestemmelser for det fredede område:

§ 1 Formål.

På baggrund af de til området knyttede naturvidenskabelige interesser har fredningen til hovedformål at bevare de forskningsmæssige muligheder, navnlig med hensyn til fugleliv og planter.

§ 2 Bestemmelser vedrørende bebyggelse m.v.

Der må på det fredede areal ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres pelsdyr- og fjerkræfarme, fasanerier eller drivhusgartnerier.

Der må heller ikke opstilles boder, skure, master og transformerstationer eller føres luftledninger hen over det fredede areal.

§ 3 Bestemmelser vedrørende arealernes benyttelse.

- a) Arealerne må ikke yderligere afvandes, opdyrkes eller beplantes. De eksisterende løvtræsbevoksninger må ikke efterplantes med nåletræer.
- b) Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering er ikke tilladt.
- c) Arealerne må ikke benyttes til motorbane, skydebane, flyveplads, oplags- eller lossepladser, bilophugningspladser eller lignende.
- d) Vejanlæg og vejreguleringer, bortset fra de for landbrugsdriften nødvendige veje, som følger det naturlige terræn, må ikke foretages.
- e) Yderligere splidevandstilledning må ikke finde sted.
- f) På de udyrkede arealer må der ikke gødskes eller benyttes kemiske ukrudtbekæmpende midler. På den del af arealerne, der benyttes som græsningseng, således som angivet på medfølgende fredningskort, kan der dog foretages en moderat gødskning og kemisk ukrudtsbekæmpning.

§ 4 Selvsåede løvtræer udenfor de eksisterende bevoksninger og alle selvsåede nåletræer, der ikke fjernes af vedkommende ejer, kan ef-

ter forudgående meddelelse til ejeren fjernes ved foranstaltning af fredningsmyndighederne.

§ 5. Offentligheden har adgang til området ad markvejen nordøst for gården "Horskær", som vist på fredningskortet. Adgangen for offentligheden gælder alene gående færdsel, og færdsel ad denne vej og i området i øvrigt må kun finde sted i perioden fra 16. juli til 1. april. Uden for nævnte periode kan Naturfredningsrådet give tilladelse til adgang til området for at foretage naturvidenskabelige undersøgelser. Der er ikke færdselsret for offentligheden på de engarealer, der er indhegnet til kreaturgræsning.

§ 6. Dispensationer fra foranstående bestemmelser kan meddeles af fredningsnævnet, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

Nærværende kendelse vil være at tinglyse på de fredede ejendomme med fortrin forud for pantegæld.

Kendelsen kan ankes til Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K, af de i naturfredningslovens § 26 nævnte ankeberettigede. Ankefristen er 4 uger fra den dag, da afgørelsen er meddelt de pågældende.

T h i b e s t e m m e s :

I overensstemmelse med det foran anførte pålægges ovennævnte fredningsbestemmelser de arealer, der som vist på fredningskortet er omfattet af fredningen.

I. Tesdorpf
(sign.)

Henry Jensen
(sign.)

L. Thorup.

/IC.

Godtaget i fredningsstyrelsen

23 FEB. 1984

År 1984, den 22. februar, afsagde fredningsnævnet for Århus
amts sydlige fredningskreds

i fs. 20/1981

angående fredning af "Horskær" på
Gylling Næs, del af Gylling by,
Gylling, Odder kommune,

følgende

e r s t a t n i n g s - k e n d e l s e :

Fredningsnævnet har samtidig hermed afsagt en kendelse, hvorefter ca. 18 ha strandareal af Horskær på Gylling Næs pålægges nærmere i kendelsen anførte fredningsbestemmelser.

Ved fastsættelsen af erstatningerne til de af fredningen berørte lodsejere har fredningsnævnet som udgangspunkt anvendt en takst af 500 kr. pr. ha som arealerstatning.

Fredningsnævnet har ved fastsættelsen af denne takst lagt afgørende vægt på, at hele området er undergivet fredningsbestemmelserne i naturfredningslovens § 43 b og § 46, således at de nu pålagte fredningsbestemmelser i det væsentlige alene med hensyn til løvtræsbinding og forbud mod gødskning og anvendelse af kemiske ukrudtbekæmpende midler og forbud mod adgang en del af året betyder en udvidelse af den allerede eksisterende fredning.

For så vidt angår den færdselsret, der er tillagt offentligheden ad den eksisterende markvej over matr. nr. 7 b og 6 b Gylling er anvendt en takst af 10 kr. pr. løbende meter.

Fredningserstatningerne tilkendes kun i beløb på hundreder af kroner. Beløb under 50 kr. rundes ned, og beløb på 50 kr. og derover rundes op.

For de enkelte lodsejere afgøres erstatningsspørgsmålet herefter således:

lb.nr. 1. Niels Jørgensen, Horskærvej 41,

Gylling, 8300 Odder.

Areal under fredning:

del af matr.nr. 37 Gylling 0,9 ha

umatrikuleret areal 2,0 "

i alt 2,9 ha á 500 kr.

afrundet 1.500 kr.

lb. nr. 2. Kristen Dahlgaard Larsen og

Inger Skovgaard Larsen, Hors-

kærvej 60, Gylling, 8300 Odder.

Areal under fredning:

del af matr.nr.6 b Gylling 0,5 ha

umatrikuleret areal 5,0 "

i alt 5,5 ha á 500 kr. = 2.750 kr.

for færdselsret ad 270 m markvej á 10 kr. = 2.700 "

afrundet 5.500 kr.

lb. nr. 3. Leo Jensgaard Jakobsen, Hors-
kærvej 51, Gylling, 8300 Odder.

Areal under fredning:

del af matr.nr. 7 b Gylling og

40 a Gylling 2,74 ha

umatrikuleret areal 7,0 "

i alt 9,74 ha á 500 kr. = 4.870 kr.

for færdselsret af 110 m markvej á 10 kr. = 1.100 "

afrundet 6.000 kr.

Den samlede erstatningssum andrager herefter 13.000 kr.

Da fredningen ikke skønnes at forringe panthavernes stil-
ling, kan erstatningen udbetales til de foran anførte ejere.

De tilkendte erstatninger kan påklages til Overfrednings-
nævnet, Amaliegade 7, 1256 København K, inden 4 uger fra den dag
kendelsen er meddelt de klageberettigede. Klageberettiget er den,
hvis erstatningskrav er påkendt, samt Miljøministeriet og Århus
Amtsråd.

T h i b e s t e m m e s :

De foran anførte erstatninger, der i alt andrager 13.000
kr., udbetales til de respektive ejere som foran bestemt. Beløbene
forrentes efter reglerne i naturfredningslovens § 19, stk. 4, 1. pkt.

Erstatningerne udredes af statskassen med tre fjerdedele
og af Århus amtsråd med en fjerdedel.

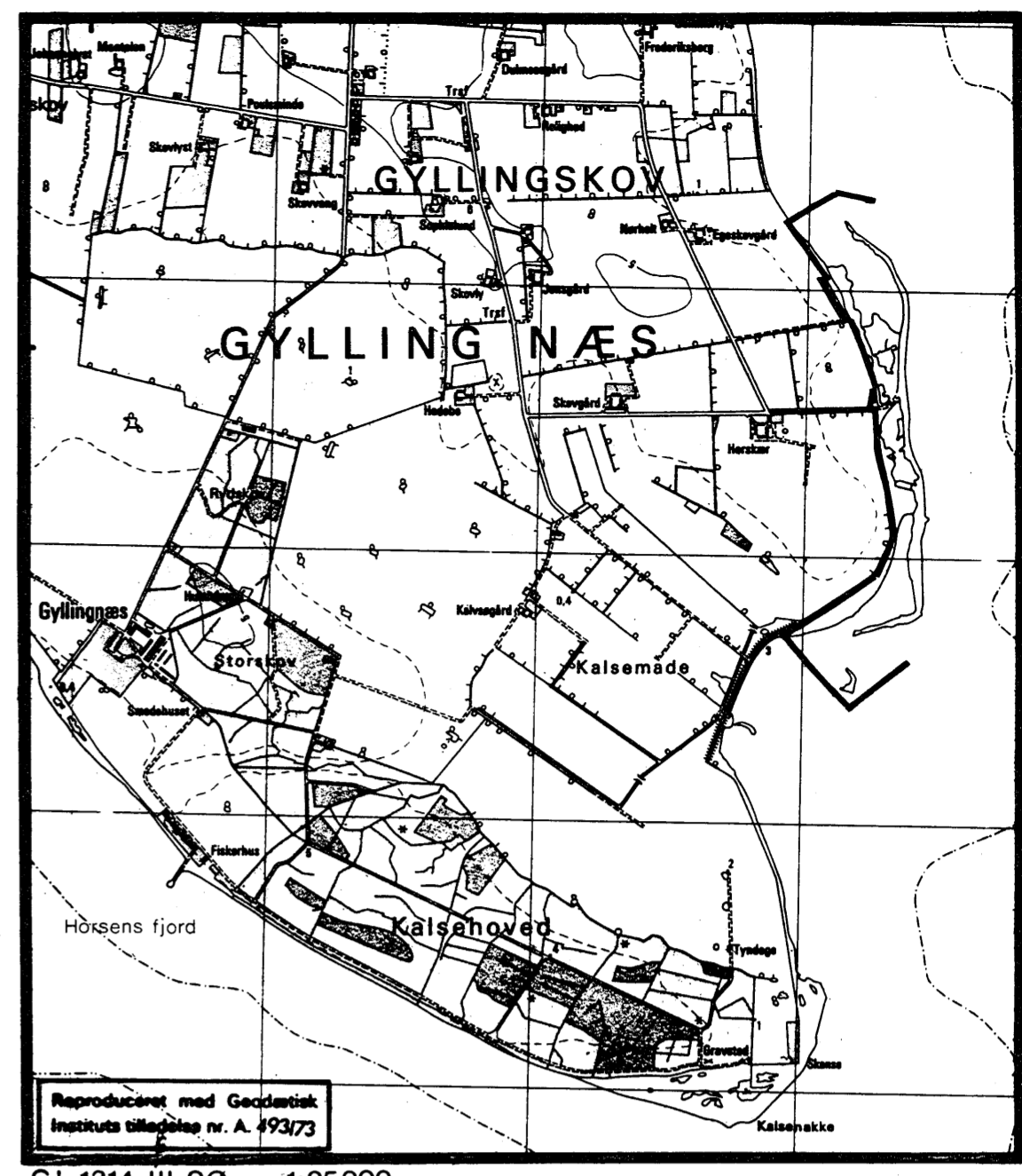
I. Tesdorpf
(sign.)

Henry Jensen
(sign.)

L. Thorup.

/IC.

KORT >

GI 1314 III SØ 1:25000

REG. NR. 2339.010

Bilag 1

Horskær på Gylling Næs

Del af
 Gylling By, Gylling
 Odder Kommune
 Århus Amtskommune

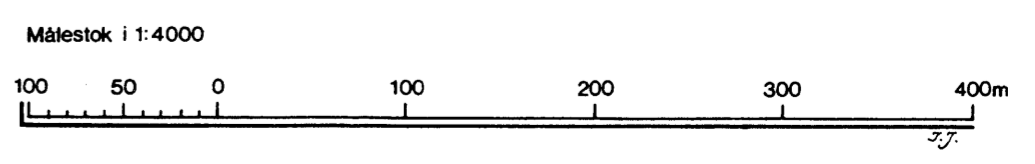
Udfærdiget i april 1979
 Kortet revideret efter matrikelkortet
 af november 1978.
 København den 29 januar 1981

DN 1976
 8-09
 OHH 81-05

O. Thomsen Hansen
 Landinspektør

Signaturforklaring

- fredningsgrænse
- ② henvisning til lodsejerfortegnelsen
- byggelinie i h.t. naturfredningsloven
- /// løvtræsbevoksning
- ▒▒▒▒ græsningseng

ca.
1:4000
 kopi af luftfoto af 13-4-1977
 sammenholdt med matrikelkortet
 af november 1978